

Posudek rigorosní práce

Autor práce: **Mgr. Ing. Štěpán H u b i č k a**

Název práce: Advokacie na Královských Vinohradech s ohlédnutím do pražského Karlína a Žižkova v době první republiky

Autor posudku: JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Absolvent Fakulty právnické ZČU a advokátní koncipient Mgr. Ing. Štěpán Hubička si za obor svého zájmu zvolil dějiny pražské advokacie již ve své diplomové práci na téma *Advokacie v pražském Karlíně a na Žižkově v období první republiky*.¹ S tímto tématem pak úspěšně vystoupil na Konferenci o historii advokacie konané Českou advokátní komorou ve spolupráci s Okresním soudem v České Lípě dne 11. října 2019 v České Lípě.² Předložená rigorózní práce je pak dalším krokem jeho badatelského úsilí.

Již z prvního pohledu je patrné, že posuzovaná rigorózní práce vychází z rozsáhlé heuristiky, autor měl k dispozici jak osobní spisy v historické matrice České advokátní komory, tak celou řadu zmínek o dobových vinohradských, žižkovských a karlínských advokátech v prvorepublikovém tisku. Jako pamětník počátků bádání o regionálních dějinách advokacie³ si autor posudku nemůže odpuště poznámku, že v dobách, kdy knihovní fondy ještě nebyly digitalizovány, by napsání práce v daném rozsahu v časovém období, které měl Štěpán Hubička k dispozici, nebylo možné stihnout. Metodický přínos Hubičkovy práce je pak v tom, že si s množstvím sesbíraných informací její autor dokázal poradit. Rigorózní práce tak působí utříděným dojmem, je v podstatě prvním biografickým slovníkem advokátů ve vybraném území. Nelze přitom odhlédnout ani od toho, že kromě přínosu pro historika advokacie je posuzovaná rigorózní práce nepochybně informačním zdrojem pro zájemce o genealogii a rodinnou historii, který by neměl být přehlédnut.

V úvodu si autor vytknul cíle práce, mj. „*zmapovat vývoj advokacie na Královských Vinohradech v období první republiky z pohledu oblíbenosti tohoto nejprve samostatného města, později pražského obvodu, jako sídla advokátních kanceláří, a s tím související vývoj počtu zde sídlících advokátů. Dále pak zachytit osobní i profesní vztahy mezi zdejšími advokáty a neposlední řadě srovnat jejich tehdejší prvorepublikovou agendu s agendou v současnosti působících advokátů. Stěžejním předmětem této rigorózní práce však je především*

¹ Informace o obsahově srov. Balík, S.: *Víte, že...*, Bulletin advokacie, č. 3, 2019, s. 77.

² Pozitivní ohlasy srov. Cihlářová, I.: *Milovníci dějin advokacie se sešli v České Lípě na své XVI. konferenci*, Advokátní deník, 16. 10. 2019 (dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2019/10/16/milovnici-dejin-advokacie-se-sesli-v-ceske-lipe-na-sve-xvi-konferenci/>); Manik, R.: *Stretnutie advokátov z Čiech a Slovenska v Českej Lípe*, Bulletin slovenskej advokácie, č. 10, 2019, s. 36; Pokorný P.: *Obdivovali starý soud*, Českolipský deník, 14. 10. 2019, s. 1-2 (dostupné též z: https://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/foto-advokati-v-ceske-lipe-se-vraceli-do-minulosti-a-obdivovali-stary-soud-20191014.html).

³ Srov. Balík, S.: *Lze sestavit seznam advokátů, činných v Čechách od r. 1869 ? (současně jako prosba o součinnost)*. Bulletin advokacie, č. 8, 1992, s. 39-41.

nalézt a co nejvěrněji zaznamenat informace z profesního, ale i mimoprofesního života, a rovněž i soukromého života místních advokátů způsobem, aby tak pokud možno bylo učiněno co nejvěrněji a v maximálním možném rozsahu. Zde je na místě zmínit, že nejen osudy těchto advokátů si zaslouží být zaznamenány“. Práce je pak rozdělena do pěti kapitol, věnovaných charakteristice Královských Vinohrad v období první republiky, tamější prvorepublikové advokacii, vybraným osobnostem vinohradských advokátů, karlínským a žižkovským advokátům a vazbám mezi advokáty v sousedících městských čtvrtích.

Mezi advokáty, jejichž životní osudy jsou předestřeny, je řada zajímavých osobností, které se kromě advokacie věnovaly politice, kultuře, apod. Autorovi nelze přičíst k tíži, že o jednotlivých advokátech nesl veškeré informace. Za hlubší všeobecnou pozornost by však stála i jejich případná činnost v Jednotě právnické či Spolku (později Jednotě) československých advokátů, jakož i jejich publikační činnost na stránkách časopisů Právník a Česká advokacie. Životní osudy těchto osobností jsou však mnohdy tak bohaté, že by umožnily až monografické zpracování (např. Jaroslav Brabec, František Čerovský, Karel Líbal a další). Štěpán Hubička přitom správně dovedl životní osudy jednotlivých advokátů až do konce jejich působení v advokacii, tedy nežádka za časový rámec první republiky.

Práce je psána čtivě, je doplněna bohatými obrazovými přílohami, po grafické stránce je velmi přehledná, lze tak říci, že po formální stránce splňuje všechny náležitosti, vytknout lze snad pouze drobná přehlédnutí při jazykové korektuře (např. na s. 144, 262, apod.). Autor tak prokázal, že ovládá techniku předepsanou pro vědecké publikace.

Osobně bych rád kolegovi pogratuloval k vynikající rigorózní práci, která je důstojným závěrem jeho pečlivého studia dané problematiky. Lze dodat, že rozsah práce odpovídá práci dizertační.

Pro obhajobu navrhuji, aby byla diskutována témata:

- 1) Královské Vinohrady jako působiště prvorepublikových advokátů.
- 2) Vazby mezi advokáty z Královských Vinohrad, Karlína a Žižkova.
- 3) Advokáti z Královských Vinohrad, Karlína a Žižkova v politice, kultuře a občanské společnosti.
- 4) Osobnost vybraného advokáta ze sledované oblasti
- 5) Zajímavá kauza vybraného vinohradského, žižkovského nebo karlínského advokáta.

Lze pak shrnout, že rigorózní práce Mgr. Ing. Štěpána Hubička obsahuje původní výsledky, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu.

S ohledem na uvedené skutečnosti rigorózní práci doporučuji připustit k obhajobě.

V Praze dne 3. 1. 2021

JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Posudek rigorózní práce

Rigorózánt: Mgr. Ing. Štěpán Hubička

Název práce: Advokacie na Královských Vinohradech s ohlédnutím do pražského Karlína a Žižkova v době první republiky

Oponent: JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Tato rigorózní práce se zařadila mezi početnou skupinu kvalifikačních prací, které jsou na Katedře právních dějin věnovány dějinám advokacie. Autor úspěšně navázal na svoji diplomovou práci z roku 2018, která je věnována tématu advokacie v době první republiky v oblasti pražských čtvrtí Karlín a Žižkov.

Mgr. Hubička se zhostil svého úkolu velmi dobře, pojal svůj výzkum sice více popisným způsobem, spíše se jeho práce jeví být almanachem advokátů sledovaného období a vybraných teritorií, byl ale schopen provést rozbor dané tematiky, zhodnotit přínos své práce nejenom pro dobu minulou, ale i současnou. Při svém bádání využil opět podklady mu poskytnuté knihovnou a archívem odboru matriky ČAK a ve velké míře také dálkovým přístupem Národní knihovny České republiky, respektive Národní digitální knihovny Kramerius.

Rigorózní práce je rozdělena kromě úvodu a závěru do pěti zásadních kapitol, ve kterých se autor věnuje především osobnostem řady významných advokátů, kteří vykonávali svoji praxi na území dnešních Královských Vinohrad, kde autor mimo jiné vykonává svoji koncipientskou praxi, podchycuje rozmístění advokátní kanceláří v tomto teritoriu, sleduje nejenom výkon advokacie uvedených advokátů, ale i jejich politickou činnost i činnost na poli kulturním. Propojuje zde také již získané informace ze své diplomové práce, doplňuje nové skutečnosti týkající se advokacie v pražském Karlíně a na Žižkově, přináší i nové poznatky ze života místních advokátů, které ve své kvalifikační práci opomenul.

V kapitole první je popsán stručný historický vývoj oblasti, která je dnes jednou z významným pražských čtvrtí, a která je v současnosti považována více či méně za součást centra Prahy. Před přibližně 150 lety se jednalo o samostatnou obec situovanou až za pražskými městskými hradbami. První kapitola tedy popisuje hospodářský vývoj a rozvoj místní bytové, průmyslové i jiné výstavby a snaží se co nejvěrněji popsat podobu Královských Vinohrad ve sledovaném období. Autor zde objasňuje i fungování místní

prvorepublikové samosprávy a je zde příhodně pohovořeno i o významných stavbách, které tvoří neodmyslitelnou dominantu této pražské čtvrti.

V kapitole druhé autor podává ucelený přehled o výkonu advokacie na Královských Vinohradech mezi lety 1918 – 1938 a zachycuje rozmach zdejší advokacie, a to na příkladech zde sídlících advokátních kanceláří. Autor při svém popisu vychází především ze seznamů advokátů z let 1918, 1926 a 1937, používá příslušné tabulky získané z archívu ČAK.

Kapitola třetí, velmi rozsáhlá a tedy i stěžejní, je zaměřena na samotné významné advokáty, kteří působili ve čtvrti Královské Vinohrady v období první ČSR, kdy jejich výčet je opravdu bohatý, např. zajímavý je osud dr. Emila Miříčky staršího, který spojil svoji advokátní praxi i s činností politickou, hospodářskou a byl bratrem významného dr. Augusta Miříčky, profesora trestního práva. Autor se opět jako ve své diplomové práci věnuje i zvláštnímu postavení židovských advokátů, popisuje činnost velkých rodinných kanceláří. Je na škodu, že jako raritu v oblasti výkonu advokacie autor do svého výčtu advokátů působících na Královských Vinohradech neuvedl například osud Matyldy Mocové Wíchové, první československé advokátky, která působila na Královských Vinohradech, jejíž medailonek by byl jistě zajímavým příspěvkem.

Ve čtvrté kapitole autor navazuje na svoji diplomovou práci, kterou však informačně doplňuje a rozšiřuje a snaží se podat obsahově ucelený obraz ze života vybraných karlínských a žižkovských advokátů. Ve srovnání s diplomovou prací uvádí medailonky dalších advokátů, kteří v obou pražských čtvrtích vykovávali svoji praxi, např. se jedná o Jaroslava Brabce, Hynka Černého, Josefa Ducháčka, Jana Šejka a další. Dalo by se říci, že tato kapitola završuje ucelený přehled o působení a činnosti advokátů v období první ČSR ve výše uvedených částí Prahy. V závěrečné kapitole pak již autor zachycuje vazby jak pracovní, tak i osobní mezi advokáty působícími na Královských Vinohradech, v Karlíně a na Žižkově. Zároveň tato kapitola pojednává o vývoji počtu advokátů usazených v předmětných oblastech od roku 1918 do roku 1937.

Téma předložené rigorózní práce je velmi dobře zvoleno. Autor podstatným způsobem navázal a rozšířil svoji diplomovou práci a výsledek jeho bádání je velmi obsáhlý a představuje ucelený přehled o dalším úseku dějin advokacie na území hlavního města Prahy.

Po formální stránce je nutno konstatovat, že autor dodržel normu předepsanou pro psaní rigorózních prací, čerpal z dostupných pramenů a literatury, a to zejména prameny archivní. Autor uvedl poznámky pod čarou, práce je psaná přehlednou formou. Je třeba ocenit i to, že autor zařadil do práce velmi bohatou a profesionálně zpracovanou obrazovou přílohu. Práce obsahuje anglické resumé. Při kontrole plagiátorství byla zjištěna shoda ve výši 0%.

Doporučuji rigorózní práci Mgr. Ing. Štěpána Hubičky k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Návrh advokátního řádu z roku 1936
2. Přístup žen k výkonu advokacie v období první ČSR a jejich působení jako advokátek v obvodu Královské Vinohrady

V Plzni 27.12. 2020

JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.